

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 24 września 2019 roku Sąd Rejonowy w Pabianicach w sprawie z powództwa M. L. przeciwko (...) Sp. z o.o. z siedzibą w J. zasądził od (...) Sp. z o.o. z siedzibą w J. na rzecz M. L. kwotę 10.000 złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 13 stycznia 2018 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 2.117 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu.

Apelację od powyższego orzeczenia wniosła pozwana zaskarżając je w całości. Zaskarżonemu wyrokowi skarżąca zarzuciła:

a) brak rozpatrzenia istoty sprawy poprzez zaniechanie przez Sąd I instancji zbadania materialnej podstawy żądania pozwu – istnienia wady w reklamowanej przez powoda usłudze;

b) naruszenie przepisów prawa materialnego, tj.:

- art. 561⁵ k.c. w zw. z art. 561² k.c. w zw. z art. 354 § 2 k.c. w zw. z art. 354 § 1 k.c. - poprzez jego niezastosowanie i błędne przyjęcie, że spełnienie świadczenia było zależne wyłącznie od działań podejmowanych przez pozwaną a powód nie miał obowiązku współdziałania z pozwaną przy wykonaniu zobowiązania, co skutkowało bezzasadnym ustaleniem, że pozwana uchybiła terminowi na udzielenie odpowiedzi na reklamację, a zatem reklamację uznała;
- art. 561⁵ k.c. w zw. z art. 561² k.c. - poprzez ich błędną wykładnię i przyjęcie, że bieg terminu na ustosunkowanie się do reklamacji konsumenta zaczyna biec, pomimo braku zgłoszenia gotowości do udostępnienia przez konsumenta przedsiębiorcy miejsca, w którym rzecz została zamontowana, co skutkowało wadliwym ustaleniem przez sąd, że termin na ustosunkowanie się do reklamacji minął bezskutecznie i w związku z tym reklamacja została uznana;
- art. 561⁵ k.c. - poprzez jego błędną wykładnię i przyjęcie, że zrealizowanie przesłanek niniejszego przepisu (brak odpowiedzi przedsiębiorcy w ciągu 14 dni od otrzymania reklamacji konsumenta), wyłącza możliwość kwestionowania przez przedsiębiorcę zasadności dochodzonego roszczenia, co skutkowało nieprawidłowym odstąpieniem przez sąd od oceny zasadności reklamacji;
- art. 561⁵ k.c. w zw. z art. 560 § 3 k.c. - poprzez jego błędną wykładnię i przyjęcie, że konsument jest uprawniony do złożenia oświadczenia o obniżeniu ceny o dowolną wartość, w szczególności w wysokości rażąco nieproporcjonalnej, nieznajdującej potwierdzenia w okolicznościach sprawy, co skutkowało nieuzasadnionym odstąpieniem przez sąd I instancji od oceny proporcjonalności żądania powoda i w konsekwencji, uznaniem przez sąd I instancji reklamacji w wysokości przez niego wskazanej;

c) naruszenie przepisów prawa procesowego, mających istotny wpływ na wynik sprawy tj.:

- art. 3 k.p.c. w zw. z art. 232 k.p.c. w zw. z art. 217 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. - poprzez naruszenie zasad postępowania w zakresie kontradyktoryjności, bezpośrednio i równości stron polegające na orzekaniu o żądaniu strony powodowej mimo nie przeprowadzenia pełnego postępowania dowodowego;
- art. 227 k.p.c. w zw. z art. 217 k.p.c. - poprzez oddalenie wniosku dowodowego pozwanej o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego sądowego z zakresu stolarki meblowej na okoliczność ustalenia, czy montaż zrealizowany u powoda został wykonany zgodnie ze sztuką oraz umową łączącą strony, a w przypadku stwierdzenia ewentualnych wad w montażu na okoliczność proporcji, w jakiej wartość zabudowy kuchennej z wadami pozostaje względem wartości rzeczy bez wady, podczas gdy: 1) wniosek został zgłoszony przy sprzeciwie od nakazu zapłaty, a więc nie był spóźniony; 2) przeprowadzenie tego dowodu miało na celu ustalenie istotnych

okoliczności dla niniejszej sprawy – istnienia wady w wykonanym przez pozwaną montażu, do czego niezbędne było posiadanie wiadomości specjalnych.

W konsekwencji zgłoszonych zarzutów skarżąca wniosła o uchylenie przedmiotowego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji, względnie o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa; w przypadku zauważenia przez Sąd II instancji konieczności przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego sądowego na okoliczności zgłoszone w postępowaniu w I instancji, przez Sąd II instancji. Ponadto apelująca wniosła o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów postępowania apelacyjnego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja jako bezzasadna podlegała oddaleniu.

Zaskarżone rozstrzygnięcie zostało wydane w wyniku prawidłowo ustalonego stanu faktycznego. Ustalenia te Sąd Okręgowy podziela i przyjmuje za własne, uznając za zbędne ponowne ich przytaczanie.

Zgodnie z art. 561⁵ k.c., jeżeli kupujący będący konsumentem zażądał wymiany rzeczy lub usunięcia wady albo złożył oświadczenie o obniżeniu ceny, określając kwotę, o którą cena ma być obniżona, a sprzedawca nie ustosunkował się do tego żądania w terminie czternastu dni, uważa się, że żądanie to uznał za uzasadnione. Przywołany przepis przewiduje skutek nierozpoznania reklamacji/żądania w terminie. W takim przypadku przyjmuje się, że przedsiębiorca/sprzedawca uznał reklamację za uzasadnioną czy też rozpatrzył ją zgodnie z wolą klienta. Na gruncie omawianego przepisu powstały wątpliwości w doktrynie i orzecznictwie, co do skutków prawnych braku odpowiedzi na reklamację. W szczególności niejasnym było, czy brak odpowiedzi na reklamację przesądza o zasadności roszczenia konsumenta i wyklucza możliwość obrony sprzedawcy/przedsiębiorcy w ewentualnym procesie przeciwko niemu, czy też pociąga za sobą wyłącznie skutek w postaci przypisania sprzedawcy oświadczenia woli o uznaniu roszczenia. Większość komentatorów uznawała, że celem komentowanego przepisu jest zdyscyplinowanie sprzedawcy/przedsiębiorcy do wyrażenia jednoznacznego stanowiska odnośnie do zgłoszonych przez konsumenta żądań. Z milczeniem sprzedawcy związana jest reguła interpretacyjna, zgodnie z którą brak reakcji oznacza uznanie zgłoszonych żądań za uzasadnione. Tym samym uznać należy, że sprzedawca uznaje za zasadne zgłoszenie wady przez kupującego, jak również uznaje żądania zgłoszone przez konsumenta i wyraża zgodę na zaproponowany przez niego sposób zadośćuczynienia obowiązkom rękojmiowym (T. Gotowski, Kodeks Cywilny Tom II komentarz). Skutkiem prawnym braku odpowiedzi na reklamację w ustawowym terminie jest złożenie przez kontrahenta konsumenta oświadczenia woli o uznaniu roszczenia, a tym samym przerwanie biegu przedawnienia, E. C., w: G., Komentarz, t. II, art. 5615, Nb 1, oraz J. J., w: G., M., Komentarz, 2016, art. 561⁵ k.c., Nb 2). Ponadto, powoduje ono powstanie pomiędzy stronami stosunku obligacyjnego. Jeżeli uzna się, tak jak zostało to przyjęte przez większość komentatorów, że oświadczenie o obniżeniu ceny jest uprawnieniem prawokształtującym (tak np. J. J., w: G., M., Komentarz, 2016, art. 560, Nb 5 oraz komentarz do art. 561⁵, Nb 2; zob. także J.R. A., w: Ustawa (red. B. Kaczmarek-Templin, P. Stec, D. Szostek), s. 427; E. C., w: G., Komentarz, t. II, art. 560, Nb 5, 6, oraz A. B., w: P., Komentarz, 2015, t. II, art. 560, Nb 7; zob. też komentarz do art. 560 k.c., Nt 12.1 i 12.2 co do odmiennego stanowiska J. W., Rękojmia, s. 180), to w przypadku milczącej akceptacji obniżenia ceny mamy do czynienia z oświadczeniem wiedzy - a więc z uznaniem niewłaściwym roszczenia o zwrot oznaczonej sumy (J.R. A., w: Ustawa (red. B. Kaczmarek-Templin, P. Stec, D. Szostek), s. 444).

W przedmiotowej sprawie niewątpliwym było, iż powód złożył pozwanej pismem z dnia 15 grudnia 2017 r., doręczonym dnia 22 grudnia 2017 r., oświadczenie o obniżeniu ceny kuchni wraz z montażem o kwotę 10.000 zł. Powód w oświadczeniu wskazał wady w zamontowanych meblach kuchennych, z uwagi na które złożył oświadczenie. Pozwana nie kwestionowała, że otrzymała to oświadczenie. Pozwana ustosunkowała się do zawartego w piśmie oświadczenia dopiero pismem z dnia 24 stycznia 2018 roku, a zatem po upływie 14-dniowego terminu. Okoliczność ta, w świetle cytowanego art. 561⁵ k.c., oznaczała, że pozwana uznała żądanie powoda w zakresie obniżenia ceny za meble wraz z montażem za uzasadnione. Co oznaczało, że przyznała fakt zarówno co do istnienia wad rzeczy, jak również

zasadności obniżenia ceny o 10.000 zł. W takiej sytuacji przeprowadzanie dalszego postępowania dowodowego, co do tych faktów było zbędne.

Jednocześnie należy wskazać, iż niewątpliwym jest, że sprzedający ma 14 dni na odniesienie się do żądań konsumenta. Początkiem biegu terminu jest dzień, w którym sprzedający zaznajomił się lub mógł się zaznajomić z żądaniem. Jednak właściwy termin liczy się od dnia następnego (art. 111 § 2 k.c.). Przed jego upływem z końcem 14 dnia kupujący musi mieć możliwość zaznajomienia się z oświadczeniem sprzedającego (art. 61 k.c.) [zob. J.R. A., w: Ustawa (red. B. Kaczmarek-Templin, P. Stec, D. Szostek), s. 445]. Tym samym wypełnienie przez kupującego obowiązku nałożonego na niego na mocy art. 561² k.c., polegającego na dostarczeniu sprzedawcy rzeczy wadliwej lub jej udostępnienia, nie ma wpływu na rozpoczęcie biegu terminu.

Wobec wyżej wskazanych argumentów należy stwierdzić, iż zarzut naruszenia art. 561⁵ k.c. oraz art. 561² k.c. jest niezasadny.

Nie sposób zgodzić się również ze skarżącą, iż nieudzielenie odpowiedzi na reklamację było spowodowane niewypełnieniem przez powoda obowiązku współdziałania z pozwaną przy wykonaniu zobowiązania. Poniekąd należy zgodzić się z pozwaną, iż zgodnie z art. 354 § 1 i § 2 k.c. dłużnik i wierzyciel powinni wykonać zobowiązanie zgodnie z jego treścią i w sposób odpowiadający jego celowi społeczno-gospodarczemu oraz zasadom współzycia społecznego, a jeżeli istnieją w tym zakresie ustalone zwyczaje - także w sposób odpowiadający tym zwyczajom, natomiast w myśl art. 561² k.c. kupujący winien dostarczyć sprzedawcy rzecz wadliwą lub ją udostępnić w miejscu, w którym się znajduje. Niemniej należy stwierdzić, iż niewykonanie tych obowiązków przez konsumenta nie może skutkować zwolnieniem przedsiębiorcy z obowiązku ustosunkowania się do reklamacji kupującego w ustawowym terminie. Podkreślenia wymaga, iż sprzedawca ma obowiązek ustosunkować się do żądania kupującego, co nie jest jednoznaczne z jego uznaniem. W przypadku nieprzedstawienia rzeczy sprzedającemu, pozwana mogła w ustawowym terminie nie uwzględnić reklamacji wskazując właśnie na niemożność ustosunkowania się do twierdzeń reklamującego. W ten sposób pozwana otworzyłaby drogę do dalszego postępowania czy to poprzez ustosunkowanie się do odwołania od decyzji w przypadku jego złożenia przez kupującego, czy to dowodząc swoich racji w postępowaniu sądowym. Ponadto, skoro pozwana ustosunkowała się do reklamacji powoda w piśmie z dnia 24 stycznia 2018 roku odrzucając ją właśnie z uwagi na brak współdziałania ze strony powoda, tym samym mogła to uczynić w przewidzianym ustawą terminie 14 dni, uchylając się od skutków przewidzianych w art. 561⁵ k.c..

Wobec powyższego zarzut naruszenia dyspozycji art. 561⁵ k.c. w zw. z art. 561² k.c. w zw. z art. 354 § 2 k.c. w zw. z art. 354 § 1 k.c. jawi się jako nieuzasadniony.

Odnosząc się natomiast do zarzutu naruszenia art. 561⁵ k.c. w zw. z art. 560 § 3 k.c. należy wskazać, iż konsekwencją milczącego uznania reklamacji, co skutkowało niewłaściwym uznaniem roszczenia co do zasady i co do wysokości, jest przyjęcie, iż pozwana uznała wskazaną przez powoda kwotę obniżenia ceny za pozostającą w takiej proporcji do ceny wynikającej z umowy, w jakiej wartość rzeczy z wadą pozostaje do wartości rzeczy bez wady. Tym samym podniesiony zarzut jest chybiony.

Nie sposób zgodzić się z twierdzeniem apelującej, iż w postępowaniu doszło do naruszenia przepisów postępowania cywilnego, tj. art. 3 k.p.c. w zw. z art. 232 k.p.c. w zw. z art. 217 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. poprzez nieprzeprowadzenie pełnego postępowania dowodowego, w tym oddaleniu wniosku pozwanej o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego z zakresu stolarki meblowej. Roszczenie powoda w niniejszym postępowaniu opierało się na podstawie art. 561⁵ k.c. Wobec powyższego kluczowym dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy było ustalenie zaistnienia przesłanek wskazanych we wskazanym przepisie, zatem wykazania, że: 1) kupujący był konsumentem, 2) złożył oświadczenie o obniżeniu ceny sprzedającemu, będącemu przedsiębiorcą, 3) określił kwotę, o którą cena ma być obniżona, 4) sprzedawca nie ustosunkował się do żądania w terminie 14 dni. Tym samym niniejsze postępowanie oscyloowało wobec wskazanych kwestii. W przypadku ich wykazania, co miało miejsce w przedmiotowej sprawie, zgodnie z art. 561⁵ k.c. Sąd był

zobligowany do przyjęcia, że sprzedający uznał żądanie kupującego za uzasadnione. Zatem dalsze postępowanie dowodowe w zakresie udowodnienia zasadności i wysokości roszczenia było zbędne.

Wobec powyższego stawiany przez skarżącą zarzut naruszenia przepisów prawa procesowego był chybiony.

Podsumowując powyższy wywód stwierdzić należy, iż wywiedziona przez pozwaną apelacja nie zawierała zarzutów, mogących podważyć rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego, w związku z czym, jako bezzasadna, podlegała oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c..

O kosztach postępowania apelacyjnego sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 k.p.c.. Mając na uwadze, iż apelująca przegrała proces, a powód poniósł koszty związane z udziałem w postępowaniu apelacyjnym, należało zwrócić mu żądane koszty. Na koszty te składały się koszty ustanowienia pełnomocnika w sprawie, ustalone na podstawie § 2 pkt 4 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 265).